

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

שבת חוה"מ
הדלקת הנרות: 19.17 פלג המנחה: 18.21
מוצאי ש"ק: 20.23 ר"ת: 20.46

24 SEPTEMBER 2021

Nr 1449

דף היומי ביצה כ"ד

נח לשמור על קדושת הגליון

מפנינו יקריב - קהלא

ואין כל חדש תחת השמש (א,ט)

וצריך ביאור, וכי למעלה מן השמש יש חדש? וי"ל על פי דברי חז"ל דלא איברא לילה אלא לגירסא, וכמו שכתב הרמב"ם שרוב חכמותו לא למד אלא בלילה שאז הלב פנוי מעסקים ואין מי שיטריד אותו ואז יכול לחדש מדעתו ולהביץ דבר מתוך דבר. וזה שאמר הכתוב "אין כל חדש תחת השמש" ר"ל ביום אין אדם יכול לחדש כלל לפי שהוא טרוד, משא"כ בלילה. (דרכי דוד)

ולשמחה מה זה עשה (ב,ב)

היינו כי יש ב' מיני שמחה, יש שמחה המנוצלת לעבודת ה', כמש"כ (תהלים קב), עבדו את ה' בשמחה. ויש שמחה שהיא ח"ו להיפך, כמש"כ (קהלת ב,ב) ולשמחה מה זו עושה.

וכידוע, יצחק הוא לשון שמחה. וזה מה שכתב רש"י על הפסוק (בראשית כה, ט) "ואלה תולדות יצחק" - "יעקב ועשו האומרים בפרשה" (רש"י), פי' אשר למידת שמחה יש תולדות, אולם יעקב ועשו האומרים בפרשה, פי' דיש שמחה שהיא בבחי' יעקב, ויש שמחה שהיא בבחי' עשו. ב' שמחות אלו אמורים בפרשה, היינו שאלו ב' מיני השמחות הם מובדלים ומפורשים אחד מהשני ולא קרב זה אל זה.

(רבי אברהם יעקב מסדיגורא)

עת לבכות ועת לשחוק (ג,ד)

בסוף מסכת מכות מסופר על רבי עקיבא וחבריו שהיו עולים לירושלים, כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ורבי עקיבא מצחק, הסביר להם רבי עקיבא את סיבת צחוקו, כי בראותן את נבואת הפורעניות מתקיימת - בטוח הנהו כי גם נבואת הנחמה תתקיים. זהו "עת לבכות" - על חורבן בית קדשנו, אבל באותו זמן הוא גם "ועת לשחוק" - על נבואת הנחמה והיעודים הטובים הקרובים להתקיים. (מלא העומר)

ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל (ג,ט)

כי עיקר המותר שיש לאדם על הבהמה הוא בחינת "אין", כלומר שאם האדם מתאוה וחושק לאיזה דבר לעשותו, בידו לשובור טבעו ולא יעשנה, והרי הוא עושה מבחינת יש - אין, אבל בהמה מה שלבה חפץ ויכולה לעשותה היא עושה, ואין בידה שלא לעשותו.

ממלך זקן וכסיל (ד,יג)

הרה"ק הרבי רבי בונם מפרשיסחא ז"ע אמר מה שנקרא היצר הרע מלך זקן וכסיל. כי לפעמים הוא בא להסית לאדם גדול שיעשה עבירה חמורה, שאין להעבירה הזאת שום שייכות לאיש צדיק כזה, אך עם כל זה הוא מנסה אולי יעלה בידו. משל למה

הדבר דומה לסרסור שוטה וכסיל שהולך לאיש שכל הונו ורכושו הוא איזה אלפים ר"כ, ומציע לפניו עסק ממאה אלפים ר"כ למשל, שאין לו שום שייכות לזה, והיינו כמו שאומרים העולם "פאר א נאר פאסט אלץ" (לטיפש ושוטה מתאים הכל). כך הוא דרכו של היצר הרע שהוא עושה את עצמו כסיל בעת הצורך. (תורת שמחה)

ממלך זקן וכסיל (ד,יג)

הרה"ק מראפשיץ ז"ע לא היה סובל את בעלי הגאווה. היה יהודי זקן, שמתחת לבגדיו היה לובש על בשרו שק, כדי לסגף את עצמו, אולם הוא לא הסתפק בזה, אלא השתדל שתמיד יבלוט החוצה מקצת מהשק - בשרוול או בצווארון, כדי שכולם ידעו שהוא עורך סיוגופים. מובן, שהאנשים היו לועגים לו על כך.

הזדמן פעם, שיהודי זה עבר ליד הרה"ק מראפשיץ ז"ע. נענה הרה"ק ואמר לסובבים: "מה רוצים ממנו? - הוא כלל וכלל אינו טיפשי". הבין היהודי הלז שכונת הרה"ק עליו, ושמח בלבו על שהנה - סוף סוף כבר מתחילים להשיג מעט מרוב גדלותו. הוא פנה אל הרה"ק ואמר: "נכון, שגם אתם בדעה שאיני שוטה?" ענה לו הרה"ק ואמר: "לא הבנת אותי, כונתי היתה על היצר הרע, שלמה המלך מכנה אותו בקהלת (ד, יג) 'מלך זקן וכסיל'. על זה תמהני, מה ראה לקוראו בתואר 'כסיל', הרי הוא חכם מופלג? אם הוא יכול להפיל זקן כמוך לתוך השק - הוא כלל אינו טיפשי..." (שרפי קודש)

נדפס לפני החג

כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (ז,כ)

ויש לדקדק על כפל הלשון, "אשר יעשה טוב" - "ולא יחטא"?

וי"ל על פי מה דמובא במפרשים דתשובה הוא א' מתרי"ג מצוות, ואם רוצה לקיים מצות עשה דתשובה מוכרח מקודם לחטוא עכ"פ בשוגג ואח"כ לעשות תשובה. וזה שאמר הכתוב "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב" לקיים כל התרי"ג מצוות, אם "ולא יחטא" מקודם, דהא אי אפשר לקיים מצות עשה דתשובה באופן אחר.

ובזה יובן מתני' (יומא ט,ט) האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה, דקשה מדוע צ"ל פעמיים אחטא ואשוב, ועוד מדוע (המשך בעמוד ב)

צדי בליל מה 206

שבת חוה"מ

מובא בספר מנהגי המהרי"ל: מרגלא בפומיה דהמהרי"ל, איני נהנה משום שבתות השנה כמו משבת דחוה"מ, דיש יו"ט לפניו ויו"ט לאחוריו והוא בעצמו מועד. (באר הפרשה)

קריאת שמע ליל שבת חוה"מ משעה 20.16
סוף זמן ק"ש שבת חוה"מ בבוקר
מג"א: 9.57/9.43 - גר"א: 10.33

למח או הקהלה

שבת חוה"מ, י"ט תשרי.

הדלקת הנרות: 19.17 (פלג המנחה: 18.21)

קבלת שבת, בשבת חול המועד יש מנהגים שונים. יש מתחילין "מזמור לדוד הבו לה' בני אלים" ואח"כ החרוז הראשון או שני חרוזים מפי'ט "לכה דודי", ומדלגין עד החרוז "בואי בשלום" (יש אומרים גם החרוז "מיין ושמאל תפרוצי"), ויש מדלגין רק החרוז "התנערי מעפר". יש מתחילין "לכו נרננה" ואומרים כל המזמורים, ויש מתחילין רק "מזמור שיר ליום השבת", וכל אחד יחזיק במנהגו. ואומרים "בשמחה ובצהלה", מזמור שיר ליום השבת, אין אומרים כגונא (יש אומרים), (הנהגים לומר "במה מדליקין" אין אומרים אותו בשבת חוה"מ).

ערבית, כנהוג, ברכו, ושמרו, חצי קדיש, שמונה עשרה של שבת, יעלה ויבא, אחר שמונה עשרה ויכולו, מגן אבות, קדיש תתקבל, עלינו (לדוד ה' אורי).

קידוש בסוכה, שלום עליכם וכו' כפי המנהג, קידוש של שבת. מתחיל יום הששי ויכולו וכו' ומברך לישב בסוכה. זמירות של שבת (יש שאין אומרים זמירות האריז"ל). בברכת המזון רצה ויעלה ויבא.

שחרית, של שבת כנהוג, שמונה עשרה של שבת, יעלה ויבא, הלל שלם. פותחין הארון ואומרים הושענא "אום נצורה". אין מוציאין ס"ת ואין מקיפין הבימה. קדיש תתקבל, שיר של יום, (יש אומרים כאן לדוד ה' אורי). קוראים קהלת ואין מברכין עליו.

קריאת התורה, מוציאין ב' ס"ת, בראשון קורין ז' גברי בפרשת כי תשא (שמות לג, יב) "ראה אתה" וגו' עד "לא תבשל גדי בחלב אמו", מניחין הס"ת השני על הבימה, חצי קדיש על שניהם. בספר תורה השני קורין למפטיר בפרשת פינחס "וביום הרביעי" וביום החמישי, ההפטרה "והיה ביום בוא גוג" (יחזקאל לח) עד "וטהרו הארץ". בברכות ההפטרה מזכיר של שבת וחג הסוכות, וחותרם "מקדש השבת וישראל והזמנים", יקום פורקן, (אין אומרים אב הרחמים) אשרי, יהללו, מזמור לדוד וכו'.

מוסף, חצי קדיש, שמונה עשרה של יום טוב, "ומפני חטאינו", ומזכיר של שבת, "וביום הרביעי וביום החמישי", וכו'.

חזרת הש"ץ, קדושת כתר (אין נושאים כפים), קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, (לדוד ה' אורי). (יש אומרים "הושענות" לאחר תפלת מוסף לפני הקדיש).

מנחה, קרבנות, אשרי ובא לציון, חצי קדיש, ואני תפילתי, קורין ג' גברי בפרשת וזאת הברכה, ואין אומרים חצי קדיש אחר קריאת התורה (וכן בכל שבת במנחה), יהללו, חצי קדיש, שמונה עשרה של שבת, יעלה ויבא, חזרת הש"ץ, אין אומרים צדקתך, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה).

מוצאי שבת: 20.23 (לשיטת ר"ת: 20.46)

(המשך בעמוד ב)

מפנינים יקרים-קהלת (המשך)

אין מספיקין. ולפי הנ"ל ניחא, משום שעל פעם אחת ויכל לומר תירוץ שרוצה לקיים מצוות עשה דתשובה, משא"כ אם חוטא שני פעמים אז אין מספיקין. (אור השנים)

כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון דעת החכמה תחיה בעליה (ז,יב)

שמעתי מהרב הגאון והצדיק וכו' רבי סענדיר מסטונב זצ"ל, כי יששכר וזבולון שניהם יחלקו בעוה"ב בשוה, וזה בצל החכמה שם בצל הכסף. אבל מ"מ יתרון החכמה הוא אשר תחיה בעליה, כי האומר דבר שמועה משמו של התי"ח, שפתותיו דובבות בקבר ומחיה אותו (יבמות זא, ו) וזה היתרון אינו רק במי שהחכמה אותו ולא בצל הכסף. (שפתי צדיקים)

ומוצא אני מר ממות את האשה (ז,כו)

רבי ישעיה ברדקי, חותנו של רבי ישראל משקלוב זצ"ל, בעל "פאת השולחן", הטיף פעם מוסר לאחד מתושבי פינסק, איש עשיר וקמצן, שהיה נודד לצרכי צדקה ולא היה משלם. בתוך דברי תוכחתו הזכיר לו מה שאמרו חז"ל (שבת לב, ב): בעון נדרים מתה אשתו של אדם.

אמר לו אחד: רבי, אדם זה יש לו אשה מרשעת ומשום כך אינו משלם נדרי... החזיר לו רבי ישעיה תוך כדי דיבור: תורתנו ידעה זאת מראש והזהירה

בין שני צור וצור

י"ט תשרי

תקנ"ח: רבי אליהו [ב"ר שלמה זלמן] - הגאון מוילנא
תקע"ד: רבי יעקב יצחק [ב"ר אשר] מפשיסחא - היהודי הקדוש
תרע"ג: רבי אהרן [ב"ר ישראל] מסאדיגורא - קדושת אהרן

כ"ה תשרי

תכ"ד: רבי אברהם יהושע העשיל [ב"ר יעקב] - הרבי רבי העשיל מקראקא - חנוכת התורה
תקנ"א: רבי יעקב יוסף [ב"ר יהודה לייב] מאוסטרסרבה - רב ייבי
תקפ"ח: רבי אליעזר [ב"ר יצחק] פאפו - פלא יועץ

כ"א תשרי

תקל"א: רבי מנחם מענדל [ב"ר אליעזר] מפרעמישלאן - דרכי ישרים
תק"פ: רבי משה [ב"ר דן] מדאלינא - דברי משה
תרס"ד: רבי דוד משה [ב"ר ישראל] פרידמאן - אדמו"ר מטשארטקוב

כ"ב תשרי

תרל"ג: רבי שלמה [ב"ר יעקב] דרימר מסקאלא - בית שלמה

כ"ד תשרי

תקמ"ב: רבי יעקב יוסף [ב"ר צבי] הכהן מפולנאה - תולדות יעקב יוסף (וי"א בכ"א תשרי)
תרל"ה: רבי אליהו [ב"ר שלמה] גוטמאכר מגרידיץ
תרמ"ד: רבי אברהם יהודה לייב [ב"ר פנחס זעליג] הכהן שווארץ - אב"ד מאד - קול אריה
תשנ"ו: רבי חיים זאנוויל [ב"ר משה] אבראמאוויטש-אדמו"ר מריבניץ-מאנסי
תשס"ו: רבי חיים שאול [ב"ר משה] קויפמאן - משחת שמן

כ"ה תשרי

תקנ"ב: רבי בנימין [ב"ר אהרן] מזאלוזיץ - תורי זהב
תק"ע: רבי לוי יצחק [ב"ר מאיר] מבארדיטשוב - קדושת לוי
תקצ"ה: רבי צבי הירש [ב"ר לייבוש] חריף העללער - טיב גיטין
תקצ"ח: רבי שמואל [ב"ר יחזקאל] הלוי לנדא מפראג - שיבת ציון
ת"ר: רבי משה [ב"ר שמואל] סופר - חת"ם סופר

כ"ו תשרי

תקע"ז: רבי אהרן [ב"ר מרדכי] מזיטאמיר - תולדות אהרן
תקפ"ז: רבי אשר [ב"ר אהרן] - האדמו"ר מטסאלין

אותנו על הדבר, מובא בחז"ל (ברכות ח,א): במערבא כי נסיב אינש איתתא (בארץ ישראל כי לקח איש אשה) אמרו ליה הכי (שאלו אותו כך) מצא או מוצא, "מצא" דכתיב "מצא אשה מצא טוב" (משלי יח), "מוצא" דכתיב "ומוצא אני מר ממות את האשה" (קהלת ז). ומשום כך - סיים רבי ישעיה את דבריו כשהוא מחייך - אמרה תורה (דברים נג,כד): "מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת", גם כשיש לך אשה שהיא בבחינת "מוצא", גם אז את "שפתיך תשמור" ותשלם נדריך.

אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי (ז,כח)

על הפסוק (שמות כא,לז) "כי יגנב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור" ישנו מדרש פליאה וז"ל: 'הדא הוא דכתיב אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי'.

ויש לבאר דברי המדרש, לפי מה שנאמר במדרש קהלת רבה על הפסוק הזה 'אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי', וז"ל המדרש שם 'אלו נשי דור המדבר שהם לא היו במעשה העגל. הנה מבואר שדרשו חז"ל את הפסוק הזה על עובדי העגל, שרק הגברים עבדו אותו ולא הנשים.

והנה אם נבא בחשבון של 'אדם אחד מאלף מצאתי' שפירושו לפי חז"ל, שמתוך כל אלף גברים נמצא עובד לעגל אחד, יוצא איפא שהיו שש מאות עובדי עגל שהם אחד מאלף, מהגברים שעמדו למרגלות הר סיני ששים ריבוא. ואילו בעונש שקיבלו עובדי העגל, מצינו שנפלו שלשת אלפים גברים שזה פי חמש ממספר עובדי העגל. זוהי כוונת חז"ל במדרש, שדרשו על הפסוק 'חמשה בקר ישלם תחת השור', שרומז הוא לעובדי העגל שנענשו פי חמש על עבודתם לעגל שהוא שור צעיר. (הגרא מוילנא)

שמח בחור בילדותך וגו' ודע כי על כל אלה יביאך הא-להים במשפט (יא,ט)

מתי אתה יכול לשמוח ולהיטיב לבך בתקופות ילדותך ובחורותך? רק אם אתה זוכר בעת שמחתך כי אתה עתיד ליתן דין ומשפט על מעשיך. באופן כזה ודאי הוא שאין אתה בא לידי עבירה.

(רבי מנחם מנדל מקוקק)

וכתוב ישר דברי אמת (יב,י)

בקש קהלת לדון דינין שבלב שלא בעדים ושלא בהתראה יצתה בת קול ואמרה לו וכתוב ישר דברי אמת (ראש השנה כא,ב).

ונראה לפרש, דעה"פ (במדבר טו,טו) "ויחר למשה מאוד וגו' ולא הרעותי את אחד מהם" אמרו חז"ל (במדבר רבה, יח) שאמר משה "שלא חיבבתי את הזכאי ולא זכיתי את החייב". ולכאורה יש להבין במה התפאר כאן משה, והלא כל אדם מוזהר ובודאי נוהר בכך. אלא י"ל דכוונת הדברים היא, שמשוה רבינו היה יודע מה בלבו של אדם והיה דן בלא עדים. והנה, מצינו במשנה (אבות א,ח): "כשיהיו בעלי דינים עומדים לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכשנפטרים מלפניך יהיו בעיניך כזכאים". נמצא שכל דין, בתחילה הוא מחייב את אחד מהם שלא כדן וכשנפטרים ממנו הוא מזכה את אחד מהם שלא כדן. אולם לא כך היה אצל משה רבינו, כי הוא ידע כבר מתחלה מי הזכאי ומי החייב. וזו כוונתו באמרו "שלא חיבבתי את הזכאי ולא זכיתי את החייב" - לא בתחלה ולא בסוף, להבדיל משאר דינים שאינם יודעים מה בלבו של אדם ועל כן אינם יכולים להעיד על עצמם שלא זיכו את החייב ולא חיבבו את הזכאי מתחלת הדין ועד סופו. נמצא רק במשה היה "יושר דברי אמת" מתחלה ועד סוף. (שביל הישר)

מתוך לוח הקהלה (המשך)

ד' דחווה"מ, יום א', כ' תשרי.

ערבית, כנהוג במוצאי שבת, שמונה-עשרה דחול, אתה חוננתנו, יעלה ויבא, (אין אומרים ויהי נועם ואתה קדוש), קדיש תתקבל, (ויתן לך), עלינו (לדוד ה' אורי).

הבדלה בסוכה - בורא פרי הגפן, בשמים, בורא מאורי האש, המבדיל בין קודש לחול, בלי ברכת לישב בסוכה, (יש אומרים לישב בסוכה ואוכלים מזונות תיכף אחר הבדלה), ומנגנים "המבדיל" כנהוג.

שחרית, תפלה כנהוג, שמונה-עשרה, יעלה ויבא, לולב (הנץ החמה בשעה 7.35), הלל, הושענות "אדון המושיע", קדיש תתקבל, שיר של יום, (לדוד ה' אורי).

קריאת התורה, ד' גברי בפרשת פינחס, לכהן: "וביום החמישי", ללוי: "וביום הששי", לישראל: "וביום השביעי", ולרביעי: "וביום החמישי וביום הששי", חצי קדיש, אשרי ובא לציון, יהללו, חצי קדיש.

מוסף, של יו"ט, ביום החמישי וביום הששי, חזרת הש"ץ, קדושת כתר דחול, קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, לדוד ה' אורי.

הושענא רבה, יום ב', כ"א תשרי.

ערבית, שמונה-עשרה דחול, יעלה ויבא.

(מדינא הוא כשאר ימי חוה"מ אלא שמרבין בו תפלות, לפי שבחג נדונין על המים, והכל הולך אחר החיתום).

בערב נוהגין לקחת ה' בדי ערבה (לכל נפש), נכנסים לסוכה ואוגדין את ה"הושענות", ונוהגין לאוגדן בְּעֵלֵי הַלּוּבֵל.

נוהגין להיות נעורים ולומדים בליל הושענא רבה וקורין משנה תורה בציבור, ויש קורין מתוך ספר תורה, (יש נוהגין שאחר חצות הלילה גומרים כל ספר תהלים בציבור).

שחרית, מרבין בנרות, זמן טלית (ותפילין) בשעה 6.32 - הש"ץ לובש קיטל, יש נוהגין להתחיל ב"שיר הכבוד" (יש אומרים לעילא לעילא), ברכות השחר וביגון מקובל, וסדר היום, למנצח השמים מספרים, ברוך שאמר, מזמור לתודה, פסוקי דזמרה (יש אומרים מזמור שיר ליום השבת), אין אומרים נשמת (יש אומרים אותו), ישתבח, שיר המעלות ממעמקים (יש שאין אומרים), ברכו, יוצר אור, אהבה רבה, קריאת-שמע, שמונה-עשרה דחול, יעלה ויבא, חזרת הש"ץ. נוטלין הלולב (הנץ החמה בשעה 7.37), הלל שלם.

הושענות, מוציאין כל הס"ת שבהיכל על הבימה, ומקיפין את הבימה ז' פעמים עם הד' מינים, ואומרים "הושענות" על הסדר. כשמגיע ל"תענה אמונים" מניחים הד' מינים ולוקחים הערבה, ויש שלוקחין הערבה ביד רק קודם הקדיש, (כל הפוסל בערבה שבלולב פוסל גם בערבה זו, אלא שבהושענא רבה עלה אחד ביד אחד גם כן כשר), הש"ץ אומר קדיש תתקבל, ולפני שאומר "תתקבל" חובטין הערבות כנהוג ה' פעמים), ואח"כ מסיים תתקבל (יש נוהגין שלוקחין הערבות ביד לאחר כל ההושענות וחובטין אחר אמירת קדיש תתקבל), שיר של יום (לדוד ה' אורי).

קריאת התורה, ויהי בנסוע, י"ג מדות, רבש"ע לימים נוראים, בריך שמיא, מוציאין ס"ת אחד, שמע, אחד וכו' קדוש ונורא שמו, גדלו, על הכל, ויעזור, וקורין ד' גברי בפרשת פינחס, לכהן: "וביום החמישי", ללוי: "וביום הששי", לישראל: "וביום השביעי", ולרביעי: "וביום הששי וביום השביעי", מי שברך וכו', (ב"מי שברך לחולה" אין אומרים "יום טוב הוא מלזעוק"), חצי קדיש, אשרי ובא לציון, יהללו, חצי קדיש.

מוסף, של יו"ט, ביום הששי וביום השביעי, חזרת הש"ץ, קדושת כתר, אדיר אדירנו וכו', אין כאלקינו, עלינו, (לדוד ה' אורי), (יש מקומות שאומרים אנעים זמירות).

סעודת היום: טובלין המוציא בדבש.

נוהגין בככל ערב יו"ט, רוחצין וטובלין ועושין כל ההכנות לכבוד יו"ט.

שמיני עצרת-שמחת תורה

קבלת יו"ט: 19.10

מעריב ליל ב': 20.18 ר"ת: 20.39

מוצאי יו"ט: 20.14 ר"ת: 20.37

27 SEPTEMBER 2021

Nr 1450

דף היומי ביצה כ"ז

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

אפניו יקרי

וזאת הברכה אשר בך משה (לג,א)

ונראה שהברכות האלו הן נצחיות, כי הן תורת השי"ת, וכמו שהתורה נצחית כן הן הברכות, ועד היום הרי הוא כאילו משה עומד ומברך היום וכל אחד לפי מה שהוא כלי לקבל הברכות עדיין הוא מקבל.

ולפי האמור יש ליתן טעם שמתכוונין לגמור את התורה בשמיני עצרת ולא קודם ראש השנה או קודם פסח, משום דאחר ר"ה יוה"כ וסוכות, זוכין בשמיני עצרת להיות כלי מוכשר ביותר כדי לקבל ברכות משה רבינו ע"ה ביתר שאת.

(שם משמאל)

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב (לג,ד)

אל תקרי מורשה אלא מאורסה (פסחים מט,ב). דהנה יש שני ענינים, כמו שאנו שמברכין בכל יום 'אשר נתן' לנו את תורתו, וגם 'נותן' התורה. כי מה שהשרישו האבות בלב כל ישראל שלא יזוז ולא ימוט לעולם ואין שום חטא יכול לפגום זאת הקדושה, וזה יקרא "נתן". ומה שהשי"ת חלק לכל נפש מישראל שהוא יחדש בהתורה חדשות, בזה יוכל האדם לפגום ח"ו. וזה הענין בפירוש חז"ל מורשה ומאורסה, מורשה היינו קדושת האבות, ומאורסה היינו מה שניתן לאדם לחדש.

(מי השילוח)

תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב. ויהי

בישרון מלך וגו' (לד,ז-ה)

יש להבין את סמיכות המקראות.

והנה רש"י פירש ויהי בישרון מלך דקאי על הקב"ה, ועל פי זה יש לפרש שהנה כבר איתא בגמ' שבת (פג) שיש לישראל מודעה על קבלת התורה, שיכולים לומר אנוסים היינו שהרי הקב"ה כפה עליהם הר כגיגית, ברם כתב ה"פרשת דרכים" שבטלה לישראל המודעה מאחר והקב"ה מלך וכל העולם מחוייב לקיים גזירותיו מדין דינא דמלכותא דינא.

ועפ"ז יש לפרש היטב את הסמיכות, דהכי פירושו "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" כלומר שהתורה שצוה לנו משה תהיה לנו ירושה לכל קהילות יעקב שלא יעזבוה כדפרש"י. ועל זה קשה מדוע שלא יעזבוה, והרי יש להם מודעה שאנוסים היו, לזה סמך קרא "ויהי בישרון מלך" ר"ל שהקב"ה מלך ואם כן חייבים לקבל את גזירותיו משום דינא דמלכותא דינא. (ילקוט הגרשוני)

צדי בציאה 216

מעלת היום

שמענו בשם הרבי הרב צבי מרימאנוב זצלה"ה שאמר, שהיה לו קבלה מרבותיו, כי בשמיני עצרת הוא זמן קבלת תפלת ישראל ברצון כמו ביום הכיפורים. (תפארת שמואל, ל')

מזכירין נשמות בשמיני עצרת בשחרית אחר קריאת התורה

וכימך דבאך (לג,ה)

ברש"י שם ד"ימך" אלה הם ימי הנעורים, ו"דבאך" אלה ימי הזקנה. דהנה שתי תקופות אלו בחיי האדם, יש לכל אחת מהן מעלה וחסרון. מעלת ימי הנעורים היא, שהאדם נמצא בהם בכחו ובגבורתו, ויש בו כח של זריזות והתלהבות, והחסרון שבתקופת חיים זו הוא רתיחת הדמים ותגבורת התאוות. לעומת זאת בימי הזקנה אין דמו של אדם רותח כ"כ, התאוות כבר אינן בוערות בו, אך מאידך גיסא כחו נחלש, והעצלות והכבדות גוברים בו.

וזאת תורת ותעודת עובד האלוקים בימי נעוריו, להתגבר על התאוות הבווערות בקרבו במלוא תוקפו, להחלישן, ולכבותן, לבל ישפיעו וישלטו בו, כאילו היה איש זקן ושב לצד ניצולו את כחו וזריזותו לעבודת ה' בחיות ובהתלהבות, ואילו בערוב ימיו עליו להאבק בכבדות ובעצלות, ולהתגבר בעוז ותעצומות לעבוד את ה' באש קודש, בלהט ובחיות נעורים.

וזה שאה"כ "וכימך דבאך", "ימך" ו"דבאך" צריכים להיות שוים לטובה בעבודת השי"ת. (אמרי נועם)

וימת שם משה עבד ה' בארץ מואב על פי ה' (לד,ה) יש להבין מהו על פי ה'?

ונראה לפרש שהנה תוס' בסנהדרין (לט) הקשו כיצד הקב"ה קבר את משה, והרי הוא כהן ולכהן אסור להטמא, ותירצו תוס' שבני ישראל קרויים בנים למקום, ומותר לכהן להיטמא לבנו.

והנה איתא עוד במפרשים שמי שמת מיתת נשיקה אינו מטמא, שרק מי שמת ע"י מלאך המות מטמא, והנה רש"י פירש את הא דכתיב על פי ה', שמת בנשיקה, כלומר שמשרע"ה מת בנשיקה. והשתא נייתי אל המכוון בהבנת הפסוק, דכתיב

"וימת שם משה עבד ה'", והיה קשה דא"כ כיצד הקב"ה טיפל בקבורתו, ואם תאמר דאב לבנו מטמא הרי להדיא כתיב כאן עבד ה', ואדון לא נטמא לעבדו, לזה ממשך המקרא "על פי ה'" ר"ל דאה"נ שנקרא עבד, אך מת מיתת נשיקה ע"פ ה', והמת במיתת נשיקה אינו מטמא, ולכן יכל הקב"ה לטפל בקבורתו, ולזה תיכף ומיד סמך "ויקבור אותו" ר"ל שהקב"ה בעצמו התעסק בקבורתו. (טללי אורות)

ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים. לכל האותות והמופתים וגו' (לד,י-יא) יש לקשר הפסוקים בהקדם מה שכתב בדרשות הר"ן (דרוש ג) שמדריגת משה רבינו היה למעלה מהטבע כענין נס, כי כל נביא אשר תחול עליו רוח נבואה ישקעו כחות גופו ויתבטלו פעולותיו, אבל משה רבינו היה ער ועומד על רגליו שלם כאשר ידבר איש אל רעהו, וזה ממש בבחינת הנס. וזה שאמר הכתוב, ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים, ובחינת נבואתו הוא אחד מכל האותות והמופתים אשר פעל ועשה. (אמרי יצחק)

סוף זמן ק"ש שמיני עצרת בבוקר
מג"א: 9.59/9.45 - גר"א: 10.35
סוף זמן ק"ש שמחת תורה בבוקר
מג"א: 9.59/9.46 - גר"א: 10.35

למך או הקהלה

שמיני עצרת, יום ג', כ"ב תשרי.

הדלקת הנרות בשעה 19.10 - פלג המנחה: 18.15, ומברכין להדליק נר של יו"ט ושהחיינו, (יש מדליקות רק לאחר מעריב לפני קידוש).

ערבית, כנהוג, כנהוג המקובל, ברכו, ופרוש, וידבר משה, חצי קדיש, שמונה-עשרה של יו"ט, "את יום שמיני עצרת החג הזה". אחר שמונה-עשרה קדיש תתקבל.

הקפות, (למנהג אשכנז אין עושין הקפות בשמיני עצרת). אתה הראת, יש נוהגין לכבד הקהל פסוק בפסוק ב"אתה הראת", מוציאין כל הס"ת מן ההיכל ומקיפין הבימה ז' פעמים (יש מוסיפין), ומכבדין את הקהל בהקפות, עלינו, (לדוד ה' אורי).

קידוש, של יו"ט (אחר צאת הכוכבים, דהיינו בשעה 20.09, ר"ת: 20.40), בורא פרי הגפן, אשר בחר בנו, "את יום שמיני עצרת החג הזה" ו"שהחיינו".

מעיקר הדין צריכים לקדש ולישב בסוכה בלילה וביום בלי ברכה, אבל אין ישינים בסוכה, ויש שאין יושבין בה בלילה וביום מקדשין ויושבים כל הסעודה, אולם הרבה נוהגין לא לישב בלילה ורק ביום עושים קידוש בסוכה וגומרים הסעודה בבית, וכן מנהג רוב תושבי אנטווערפן - ולכולי עלמא אין מברכין על ישיבתה.

שחרית, תפלה של יו"ט כנהוג, שמונה-עשרה, חזרת הש"ץ, הלל שלם, קדיש תתקבל, שיר של יום, (לדוד ה' אורי). אתה הראת, י"ג מדות, רבונו של עולם, בריך שמייה, ומוציאין ב' ס"ת, בראשון קורין ה' גברי בפרשת ראה, ומתחילין "עשר תעשר", חצי קדיש על שני הספרים, מפטיר בספר השני בפרשת פינחס "ביום השמיני עצרת", וההפטרה "ויהי ככלות שלמה" (מלכים-א, ח) עד "ולא ישראל עמו".

הזכרת נשמות, מזכירין נשמות, וגם יחיד יכול להזכיר נשמות, ונודרין לצדקה, אב הרחמים, (אין אומרים י"ה א"ל, ויש מקומות שאומרים), אשרי, יהללו, לדוד מזמור, ומכניסין הס"ת להיכל.

(המשך בעמוד ז')

בית המדרש הגדול

אסטען 46

מתכבדים אנו בזה להודיע שאי"ה

ביום שמחת תורה

תתקיים

מסיבת נעילת החג

באולם שע"י ביהמ"ד, אסטען 46

מנחה בשעה 19.00

בהשתתפות

מרן הרב שליט"א

בברכת מועדים לשמחה

הגבאים

מתוך לוח הקהלה (המשך)

משיב הרוח ומוריד הגשם: מכריזין "משיב הרוח ומוריד הגשם" קודם תפלת לחש דמוסף, כדי שיאמרוהו הקהלה גם בתפלת הלחש.

מוסף, כנהוג, הש"ץ לובש קיטל, חצי קדיש בניגון המקובל, שמונה-עשרה של יו"ט, "משיב הרוח ומוריד הגשם", וביום השמיני וכו'.

חזרת הש"ץ, תפלת גשם בניגון המקובל, ותערב, נשיאת כפים (עייני ביום א' דר"ה), קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, (לדוד ה' אורי), אנעים זמירות.

קידוש, עושין קידוש בסוכה, אלה מועדי, וידבר משה, בורא פרי הגפן, ואין אומרים "לישב בסוכה", ואוכלים מיני מזונות, ונפרדין מן הסוכה ואומרים יה"ר שזוכה לישב בסוכת עורו של ליתן. יש אוכלין כל הסעודה בסוכה אחר כך אומרים יה"ר. יש נוהגין להפרד מן הסוכה קודם תפלת המנחה.

מנחה, של יו"ט כנהוג, קרבנות, אשרי ובא לציון, חצי קדיש, שמונה-עשרה, "משיב הרוח ומוריד הגשם" (טעה ולא הזכיר לא טל ולא גשם, אם נזכר קודם שהתחיל "אתה קדוש" אומר שם ואם לאו חוזר לראש התפלה, אבל אם אמר מוריד הטל אינו חוזר), חזרת הש"ץ, קדיש תתקבל, עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במנחה).

שמחת תורה, יום ד', כ"ג תשרי. מאחרין להדלקת הנרות וכל ההכנות ליו"ט שני עד שעה 20.16 (ר"ת: 20.39).

מברכין להדליק נר של יום טוב ואומרים שהחיינו (יש מדליקות רק לאחר תפלת ערבית לפני קידוש).

ערבית, של יו"ט כנהוג, ברכו, ופרוש, וידבר משה, חצי קדיש, שמונה-עשרה, קדיש תתקבל.

הקפות, "אתה הראת" (יש נוהגין לכבד הקהל פסוק בפסוק ב"אתה הראת"), וכשמגיעין ל"ויהי בנסוע הארון" פותחין הארון. אחר "אתה הראת" מוציאין כל הס"ת מן ההיכל ומקיפין הבימה בז' הקפות (יש מוסיפין), ומכבדין את הקהל בהקפות. אח"כ מכניסין הספרי תורה להיכל ומניחים ספר תורה אחד בחוץ ואומרים שמע, אחד א-להינו וכו' קדוש ונורא שמו, גדלו וכו'.

א יוביל ווארט

אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך (דברים לג, כט)

די מדה פון גאווה איז נישט ערלויבט. די איינציגע גאווה וואס א ייד מעג האבען איז זיך צו שטאלצירען מיט דעם אז - **עם נושע בה' - דער אייברישטער העלפט אונז, און מיט דעם שטאלץ וועט זיין "ויכחשו אויביך לך וגו'",** וועלען אלע קליפות ווערען אינטערטעיניגט.

(קדושת לוי, היא"צ כ"ה תשרי)

קריאת התורה, קורין בתורה ג' גברי ב"זואת הברכה". יש קורין ה' גברי ב"זואת הברכה" (גם בסדר הקריאה יש מנהגים שונים), ויש שאין קורין בתורה כלל בליל שמחת תורה, וכל אחד יחזיק במנהגו.

חצי קדיש, הגבהה, גלילה. יש מהפכים הכתב "לעיני כל ישראל" בשעת הגבהה, יהללו, לדוד מזמור, עלינו, (יש מקומות שעושין קידוש בבית הכנסת), (אין אומרים לדוד ה' אורי).

קידוש, בורא פרי הגפן, אשר בחר, "את יום שמיני עצרת החג הזה", מקדש ישראל והזמנים, ושהחיינו.

שחרית, מתפללין כבכל יו"ט, (פיוט לשמחת תורה קודם נשמת), שמונה-עשרה של יו"ט, חזרת הש"ץ, נשיאת כפים בשחרית (יש שאין נושאין כפים בשחרית), אין אומרים ותערב, הלל שלם, קדיש תתקבל, שיר של יום, "אתה הראת" כדאתמול בערב, ומוציאין כל הס"ת מן ההיכל, ועושין ז' הקפות, אח"כ מכניסין כל הס"ת ומשאירים ג' ס"ת, אומרים שמע ישראל, אחד וכו' קדוש ונורא שמו, ומנגנים גדלו, על הכל, ויעזור ויגן.

קריאת התורה, קורין ה' גברי בפרשת וזאת הברכה בניגון המקובל, ונוהגין לקרוא לכל האנשים בביהכ"ס, וכופלין הקריאה כמה פעמים או קורין בכמה חדרים, (יש נוהגין לומר מי שברך את האבות הוא יברך את הבנים ונאמר אמן), ואח"כ קורין אחד לעלות "עם כל הנערים",

דהיינו שהוא מברך את הברכות עם הנערים תחת טלית פרוסה מעליהם, ואחר הברכה האחרונה אומר יחד עם הנערים פסוק "המלאך הגואל", (יש שהנהיגו לקרוא לעולה עם כל הנערים כבר בקריאה ראשונה, כדי למנוע חילול קדושת המקום). אח"כ אומרים "מרשות

וכו" וקורין ל"חתן תורה" מן "מעונה" עד סיום התורה "חזק", מניחים ס"ת השני על הבימה ואחר כך מגביהין הס"ת הראשון (יש מגביהין הכתב "לעיני כל ישראל"),

ואומרים "מרשות" וקורין ל"חתן בראשית" מ"בראשית" עד "אשר ברא א-להים לעשות", (יש פורסין הטלית כשקורין בראשית), ובכל פעם כשמגיע ל"ויהי ערב ויהי בוקר" אומרים הציבור בקול רם ואח"כ חוזר הבעל קורא. מניחין הס"ת הג' של מפטיר ואומר חצי קדיש על שניהם, מגביהין ספר תורה השני, מפטיר בס"ת הג' בפרשת פינחס כדאתמול, מגביהין ס"ת השלישי, וההפטרה "ויהי אחרי" (יהושע א) עד "חזק ואמץ",

ברכות ההפטרה, "שישו ושמחו", אשרי, אין אומרים יה א-לי, יהללו, מכניסין הס"ת להיכל, לדוד מזמור, ובנחה.

מוסף, כנהוג, חצי קדיש, שמונה-עשרה, חזרת הש"ץ, "וביום השמיני", ואומרים או"א ברכנו בברכה וכו' אבל אין נושאין כפים במוסף, קדיש תתקבל, אין כאלקינו, עלינו, אנעים זמירות.

שמחים בשמחת תורה בסעודות היום, ויזוהרו מהוללות וקלות ראש, רק בשמחה שהיא לכבוד שמים.

מנחה, של יו"ט, כדאתמול.

מוציא יו"ט: 20.14 (לשיטת ר"ת: 20.37)

אסרו חג, יום ה' בראשית, כ"ד תשרי.

ערבית, בשמונה-עשרה אתה חוננתנו, אחר שמונה-עשרה קדיש תתקבל, עלינו.

הבדלה, מתחילין בורא פרי הגפן, המבדיל (לא נר ולא בשמים).

שחרית, אין אומרים תחנון עד אחר ראש-חודש מרחשון, ואומרים למנצח (יש שאין אומרים).

שבת פ' בראשית, כ"ו תשרי.

הדלקת הנרות: 19.01 (פלג המנחה: 18.08)

מודעה חשובה

א"י"ה בימים

א'-ב' פרשת נח

כ"ז-כ"ח תשרי (4-3 אוקטובר)

תתקיים

מכירת

ספרים משומשים

סטים וחלקים בודדים

במחירים זולים במיוחד

ברחוב אסטען 49

משעה 10.00 עד שעה 18.00

כל הקודם זוכה

טכנון בגו חקאט

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 24 september 281.53.22
Eeuwfeest, Mechelsestwg. 181

op zaterdag 25 september 237.60.93
Mann, Jan van Rijswijcklaan 82

op zondag 26 september 237.45.14
Justitia, Justitiestraat 81

op maandag 27 september 237.51.43
Anfarma, Schulstraat 1

op dinsdag 28 september 233.60.65
Broeckx, Teniersplaats 2

op woensdag 29 september 239.02.53
3koningen, Grote Steenweg 99

op donderdag 30 september 230.81.81
Kruispunt, Belgiëlei 108

op vrijdag 1 september 230.94.42
Vandenabeele, Grote Steenweg 9a

op zaterdag 2 september 237.69.47
Zuiderkruis, Amerikalei 168

*

Na 22u. op 24 sept. (ליל שבת חוה"מ):

Coop-Apotheek A49, De Coninckplein 9

Na 22u. op 27 sept. (ליל שמיני עצרת):

Jasmijn, Luitenant Naeyaertplein 4

Na 22u. op 28 sept. (ליל שמחת תורה):

De Roma, Turnhoutsebaan 282

*

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)

רופא תורן: 0900.10.512

הצלחה: 03.289.00.00

הצלחה חי לייפליין: 03.208.20.20

RUBIX - 03.271.28.13	שמירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאט: 03.500.8947	בוקר חולים: 0.32.33.34.35
טאט-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייעלע: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טחרנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריים: 03.80.80.424	מלב ללב: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שלוח: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	חזק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טחר לבנו: 03.208.52.08	בוני עולמ: 03.500.11.05
קול השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מ"ח לרפואת הוירוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineemnon@gmail.com

פרויקט של אגודת ישראל בריסניה
97 Stamford Hill, London N15 5DN

AGUDAS YISROEL SHIDDUCHIM

אפליקציה לזיווגים
Application Form
for Singles & Shadchanim

Confidentiality assured!

לקבלת טופס הרשמה לשידוכים ולשדכנים

נא ליצור קשר

PLEASE CONTACT

0044 (0)20 3240 0117 | shidduchim@agudas.org.uk | 0044 (0)872 352 6955